

OBSAH

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ STUDIE DUHOVÉ RODINY VE STÍNU STÁTU: SITUACE HOMOPARENTÁLNÍCH RODIN V ČESKÉ REPUBLICĚ. / 7

ÚVOD / 11

Obsah a zaměření studie / 12

Poznámka ke zdrojům a zvolené metodologii / 12

Poznámka k práci konceptuálními a terminologickými rámci / 14

CESTY K RODIČOVSTVÍ / 14

Být rodičem? / 14

Volby související s plánováním rodiny / 16

Homoparentální rodiny existují, právo je však nerozeznává / 17

Asistovaná reprodukce jako cesta k rodičovství / 17

Praktické dopady uvedení muže, který se na výchově dítěte nepodílí, jako otce v rodném listě / 18

Osvojení a pěstounská péče / 19

Pěstounská péče / 19

Osvojení a „přiosvojení“ / 22

COMING OUT RODINY / 22

Coming out v širší rodině / 22

Nikdy nekončící proces zvažování – coming out rodiny a instituce / 23

Jak děti připravit na střet s homofobií? / 25

„Může nám sociálka vzít dítě?“ / 25

„Obavy o vývoj a prospívání dětí jsou i v naší hlavě.“ / 26

„Některý rodiče jsou rodiče a nemají to nikde napsaný.“ – (ne)rovné postavení sociálních rodičů / 28

Porod / 29

PRÁVNÍ A SYMBOLICKÉ ROVINY UZAVŘENÍ REGISTROVANÉHO PARTNERSTVÍ / 29

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ RODINY / 31

Ošetřovné / 32

„Mateřská“ / 32

Rodičovský příspěvek / 33

NEJISTÉ POSTAVENÍ RODINY V KRIZI A ZÁTĚŽOVÝCH SITUACÍCH / 34

Smrt biologického rodiče / 35

Pozůstalostní důchody / 36

„Homoparentální rodiny jsou stejné jako ostatní rodiny – i v tom, že se mohou rozpadnout“ / 37

Ekonomické a další dopady související s rozpadem rodiny / 39

INSTITUTE JAKO PROSTOR PRO POMOC RODINÁM V KRIZOVÝCH A ZÁTĚŽOVÝCH SITUACÍCH? / 40

RŮZNÉ FORMY RODIČOVSTVÍ / 41

Sdílená rodičovství / 42

Tátové a děti, které porodila náhradní matka / 45

Cestou (ne)jistoty... / 46

Coming out? / 49

Rodné listy dětí / 50

Nejistoty rodičů, dětí a surogátních matek v České republice / 51

Právní úprava surogátního mateřství v České republice / 52

Surogátní matky a (budoucí) rodiče / 53

Výhrady k surogátnímu mateřství jako cestě k rodičovství / 56

Změny v zájmu dětí, rodičů i surogátních matek / 57

STRATEGIE ŽIVOTA V HETERONORMATIVNÍM SVĚTĚ / 58

Výběr institucí, které jsou otevřené diverzitě / 58

Otevřenost vůči okolí / 58

Otevřenost k diskusi s dítětem / 58

Setkávání se s rodinami, které mají podobné rodinné uspořádání / 59

Společné příjmení rodiny / 59

Uzavření registrovaného partnerství jako symbolická formalizace rodiny / 59

Plná moc udělená biologickým rodičem rodiči sociálnímu / 59

Svěření dítěte do péče rodiče, který dítě fakticky vychovává / 59

Komunikace mezi rodiči nejen v případech sdíleného rodičovství / 60

Aktivismus rodin? / 60

DOPORUČENÍ KE ZMĚNÁM / 61

Osvojení partnerem/partnerkou / 61

Svěření dítěte do společné pěstounské péče registrovaných partnerů / 62

Genderově neutrální rodný list s možností uvedení až čtyř rodičů, rodičovské listy / 62

Genderově neutrální manželství / 62

Asistovaná reprodukce jako služba dostupná všem / 63

Zajištění právních rámců a podpory při realizaci surogátního mateřství / 63

Školení pro pomáhající profese a pedagogický personál / 63

Podpora vydávání populárně naučných a dětských knih týkajících se homoparentálních rodin / 63

ZÁVĚR / 64

CITOVANÁ LITERATURA / 66

O AUTORCE, RODIČOVSKÝCH SKUPINÁCH, PROJEKTU A PRAGUE PRIDE